

اسامی محلی گیاهان آذربایجان

همراه با معادل فارسی، انگلیسی و نام علمی

EXPERIMENTAL

سلیمان جمشیدی - عادل رمضانی

اسامی گیاهان آذربایجان

(همراه با معادل فارسی، انگلیسی و اسم علمی)

مؤلفین: دکتر سلیمان جمشیدی، مهندس عادل رضانی

مترجم مقدمه انگلیسی: عبدالله اشتری نخعی

مترجم مقدمه ترکی: مهندس محمدرضا مختاری، مهندس محمدصادق نائی (ویراستار)

ویراستار ادبی مقدمه فارسی: مهندس بهناز شعبانی

طراح و صفحه آرا: دکتر سلیمان جمشیدی

EXPERIMENTAL

سرشناسه	:	جمشیدی، سلیمان، ۱۳۵۳ -
عنوان و نام پدیدآور	:	اسامی محلی گیاهان آذربایجان/ سلیمان جمشیدی النجاری، عادل رمضانی.
مشخصات نشر	:	گرگان: انتشارات نوروزی، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	:	۹۰ ص.
شابک	:	978-600-449-023-8
وضعیت فهرست نویسی	:	فیا
موضوع	:	گیاهان -- ایران -- آذربایجان -- نام‌های عامیانه Plants -- Iran -- Azerbaijan -- Nomenclature - Popular names
موضوع	:	گیاهان -- ایران -- آذربایجان -- نام‌ها و اصطلاح‌های علمی Plants -- Iran -- Azerbaijan -- Nomenclature
موضوع	:	گیاهان دارویی -- ایران -- آذربایجان Medicinal plants -- Iran-- Azerbaijan
شناسه افزوده	:	رمضانی، عادل، ۱۳۵۵ -
رده بندی کنگره	:	۱۳۹۵۳۷۱QK ۵الف۸ج/
رده بندی دیویی	:	۹۵۵۳/۵۸۱
شماره کتابشناسی ملی	:	۴۴۰۳۷۵۵

تالیف: دکتر سلیمان جمشیدی النجاری - مهندس عادل رمضانی

مترجم مقدمه انگلیسی: عبدالله اشتری نخعی

مترجم مقدمه ترکی: محمدرضا مختاری

ویراستار مقدمه ترکی: محمداصادق نائی

ویراستار ادبی مقدمه فارسی: بهناز شعبانی

طراح و صفحه آرا: سلیمان جمشیدی

نوبت چاپ: اول-۱۳۹۵

مشخصات ظاهری: ۹۰ ص

قطع: خشتی

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

شماره شابک: ۸-۰۲۳-۴۴۹-۶۰۰-۹۷۸

چاپ و نشر: نوروزی-۰۱۷۳۲۲۴۲۲۵۸

قیمت: ۸۰۰۰ تومان

شرح عکس روی جلد: گیاه منی یادان چیخاتما با نام فارسی

فراوشم مکن و نام علمی *Myosotis palustris* که به

فراوانی در مناطق کوهستانی بزقوش می روید و زیبایی

دلفریبی در اواسط بهار می آفریند.

عکاس: عادل رمضانی

EXPERIMENTAL

نشانی: گلستان، گرگان، خیابان شهید بهشتی، بازار رضا(ع). ۰۱۷-۳۲۲۴۲۲۵۸

دورنگار: ۰۱۷-۳۲۲۲۰۰۴۷ آدرس الکترونیکی: Entesharate.noruzi@gmail

سایت انتشارات: www.Entesharate-noruzi.com

فهرست مطالب

أ	 سخن مؤلفین
د	 تشکر و قدردانی
هـ	 راهنمای استفاده از کتاب
ح	 مقدمه
۱	 الف) گیاهان زراعی
۱	 ۱. غلات
۳	 ۲. حبوبات
۴	 ۳. گیاهان علوفه‌ای
۵	 ۴. گیاهان صنعتی
۸	 ب) سبزیجات و صیفی‌جات
۸	 ۱. سبزیجات باغی
۱۱	 ۲. صیفی‌جات
۱۳	 ۳. سبزیجات خودروی (وحشی)
۱۶	 پ) گیاهان دارویی
۲۳	 ت) گیاهان مرتعی
۲۸	 ث) علف‌های هرز
۳۹	 ج) درختان و درختچه‌ها
۳۹	 ۱. درختان و درختچه‌های مثمر

۴۳	 ۲. درختان و درختچه‌های غیرمثمر	1
۴۶	 خ) گیاهان زینتی	3
۵۱	 منابع و مراجع	5
۵۲	 فهرست الفبایی اسامی ترکی گیاهان	
۶۳	 فهرست الفبایی اسامی فارسی گیاهان	
Introduction.....		1
Müqəddimə.....		3
Scientific Names Index.....		5

EXPERIMENTAL

سخن مؤلفین

اشتیاق به یادگیری اسامی، مصارف و خواص گیاهان، جزء لاینفک فرهنگ عامه و فولکلور مردم یک منطقه و البته مورد نیاز کارشناسان و تمامی کسانی است که به نوعی با گیاهان به ویژه محصولات کشاورزی در ارتباط هستند. واقعیت این است که مردم در طول زمان، برای گیاهانی که به نوعی با آنها درگیر بوده‌اند نام‌های هوشمندانه‌ای انتخاب کرده‌اند ولی در بسیاری از موارد نیز گیاهان کم‌کاربرد و یا بدون کاربرد از دایره توجه دور مانده و یا اسامی انتخاب شده آنها به مرور به دست فراموشی سپرده شده است.

تنوع گیاهان در آذربایجان، گوناگونی اسامی، اصطلاحات به کار رفته متعدد در مناطق جغرافیایی مختلف و تفاوت‌هایی که در نامگذاری گیاهان حتی گاهی در دو روستای مجاور هم وجود دارد، احساس نیاز به مرجعی مدون با اطلاعات کاربردی و مفید را در این زمینه سبب شد. این نقیصه نه در زبان ترکی بلکه در بسیاری از زبان‌ها و گویش‌ها اعم از کرد، لر، عرب، بلوچ، گیلکی و غیره نیز دیده می‌شود. همچنین شکاف موجود بین نظرات گیاه‌شناسان، متخصصین علوم گیاهی و کشاورزی و عامه مردم به لحاظ استفاده از اسامی مختلف، مشکلاتی را در نحوه ارتباط صحیح و درک متقابل از واژه‌های مورد استفاده به وجود آورده است. شاید تنها راه حل این مشکل و درک اسامی بومی توسط کارشناسان، مشاهده بصری گیاهان باشد که آن هم به دلیل پراکنش وسیع جغرافیایی و تنوع گیاهان معمولاً مقدور نمی‌باشد. بنابراین عدم تطابق اسامی محلی با اسامی علمی و

نداشتن مطالعات میدانی در این زمینه باعث شده که متأسفانه دانش بومی به عنوان سرمایه غیرقابل انکار جوامع، اغلب مهجور بماند و یا فراموش شود.

به دلیل تفاوت در گویش‌ها و تنوع و ناممخوانی اسامی به کار رفته برای گیاهان در مناطق مختلف آذربایجان، گردآوری و انطباق اسامی مذکور با اسامی مورد تأیید مراجع علمی، بسیار دشوار است. برای نمونه، طیف وسیعی از گیاهان تیره گندم که ریشک طویل دارند در زبان ترکی به تولکو قویروغو *tülkü guyruğu* معروف‌اند که تشخیص و تفکیک آنها از همدیگر به روش سنتی، کاری مشکل و در مواردی غیرممکن است.

بخشی از اسامی معرفی شده طی ۱۳ سال پروژه مشارکتی در ناحیه جنوبی رشته کوه بزقوش (مربوط به شهرستان میانه) با حمایت دفتر عمران سازمان ملل متحد توسط انجمن حفظ محیط کوهستان و مؤسسه بزقوش گردآوری شده و تعدادی از این نام‌ها با عناوین مختلف در قالب دو جلد کتاب و فیلم مستند منتشر شده‌اند. در طول این سال‌ها بود که مطابقت اسامی محلی با نام‌های فارسی و علمی به صورت مستمر در دستور کار قرار گرفت. از آنجا که بسیاری از نمونه‌ها در منطقه میانه جمع‌آوری شدند، مبنای نوشتاری اسامی ترکی، لهجه و گویش شهرستان میانه است، هرچند که لهجه‌های متنوعی در منطقه آذربایجان وجود دارد. با این حال، تعدادی از اسامی نیز مربوط به سایر شهرستان‌های آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، اردبیل، زنجان، همدان و گاهی کشورهای جمهوری آذربایجان و شرق ترکیه می‌باشد که امید است در چاپ‌های بعدی به تعداد این اسامی افزوده شود.

EXPERIMENTAL

لازم به ذکر است بخشی از این نام‌ها در سایت‌های اینترنتی محلی و نشریه‌های داخلی دانشگاه آزاد اسلامی واحد میانه منتشر و مورد بازدید زیاد، استقبال و پرسشگری و نقد مردم قرار گرفت. شاید یکی از انگیزه‌های اقدام به تهیه این کتاب، سوالات متعددی بود که پس از انتشار اسامی پیش روی مؤلفین قرار گرفت و یافتن پاسخ‌های مناسب، غنا و وسعت مجموعه را افزایش داد.

کتاب حاضر از دیدگاه پژوهشگران، قدم نخست و فتح بابی در این مسیر دشوار بوده و نمی‌توان ادعا نمود که کاری تمام و کامل انجام گرفته است. مطمئناً اسامی متعددی وجود دارند که مردم در شهرها و روستاهای منطقه شمالغرب کشور برای معرفی گیاهان از آنها استفاده می‌کنند ولی از نظر مؤلفین دور مانده‌اند. این کتاب با نقد و گفتگو و اظهار نظر خوانندگان می‌تواند به مجموعه‌ای نسبتاً کامل نزدیک شود. با این حال، با توجه به دقت فراوان در گردآوری مطالب، انتظار می‌رود که نیاز متخصصین و مردم تا حدود زیادی برطرف شده و در احیای دانش بومی مؤثر باشد.

در نهایت، امید است که با نظرها و پیشنهادهای خوانندگان عزیز این کتاب بتواند در چاپ‌های بعدی کامل‌تر شود.

از بزرگوارانی که در هر یک از بخش‌های کتاب نظراتی دارند، درخواست می‌شود از طریق نشانی الکترونیک مؤلفین s.jamshidy@gmail.com و adelramezani35@yahoo.com دیدگاه‌های ارزشمند خود را ارایه نمایند.

جمشیدی و رمضانی

۱۰ شهریور ۱۳۹۵

EXPERIMENTAL

راهنمای استفاده از کتاب گیاهان معرفی شده در این کتاب در دسته‌بندی‌های مختلفی قرار گرفته‌اند و خوانندگان می‌توانند به سهولت گیاه یا گیاهان مد نظر خود را با مراجعه به آنها یافته و از اطلاعات مربوطه بهره ببرند. با وجود این، گیاهانی هستند که مورد اختلاف کارشناسان اهل فن و حتی کشاورزان از نظر این نوع دسته‌بندی‌ها می‌باشند. به طور مثال در مورد سیب‌زمینی گروهی آن را باغی و برخی آن را زراعی می‌دانند. همچنین برخی گیاهان نیز ممکن است به منظوره‌ای مختلفی مورد توجه باشند که در این مورد هم تلاش شده تا گیاهان در دسته‌بندی‌های مختلف آورده شود تا خوانندگان با سهولت بیشتری به آنها دست یابند.

گیاهان به ترتیب حروف الفبا بر مبنای نام ترکی در سطرهایی در این جداول گنجانده شده و در پنج ستون اطلاعاتی شامل نام ترکی، تلفظ ترکی، معادل فارسی و انگلیسی و نام علمی گیاه درج شده است. در ستون اول که نام ترکی گیاهان را دربرمی‌گیرد، نام یا نام‌های محلی با حروف الفبایی فارسی نوشته شده و از حرکات‌های عربی برای کمک به تلفظ دقیق‌تر بهره گرفته شده است. لازم به ذکر است برای جلوگیری از سردرگمی در تمامی موارد برای h از "ح" به جای "ه" استفاده شد و از کاربرد "ه" برای نشان دادن فتحه خودداری شده است. مثل توحلیج. از ویرگول برای جدا کردن نام‌های معادل برای یک گیاه استفاده شد و اسامی دیگر به دلیل کمبود فضا به زیرنویس منتقل گردید. از اسلش "/" برای دو اسم جایگزین استفاده شده که هر یک از آنها را می‌توان به عنوان جزئی برای اسم ترکی استفاده کرد؛ به عنوان مثال پیچَنبر گولو/چیچگی که هر دو نام پیچَنبر گولو و پیچَنبر چیچگی برای این گیاه استفاده می‌شود. همچنین از پرانتز به این صورت استفاده شده که برای خواندن نام کامل گیاه، کلمه‌ای که در داخل پرانتز گذاشته شده را می‌توان برداشت و یا نگهداشت؛ به عنوان مثال (ساری) بَزَرک که ساری بَزَرک و بَزَرک دو نام متداول برای گیاه کتان می‌باشند. در مواردی از ترکیب / و () برای نشان دادن تلفظ دوگانه گیاهان به ترکی آذربایجانی استفاده شده است. همین قوانین در مورد تلفظ ترکی و انگلیسی در ستون دوم و سوم نیز صادق است.

EXPERIMENTAL

در ستون دوم برای کمک به دستیابی به تلفظ صحیح تر از رسم الخط ترکی آذربایجانی برای نمایش تلفظ ترکی گیاهان استفاده شد که در زیر به آنها پرداخته می شود:

A, a → آ، ا	B, b → ب	C, c → ج	Ç, ç → چ	D, d → د	E, e → إ
Ə, ə → آ	F, f → ف	G, g → گ	Ğ, ğ → غ	H, h → ح، ه	X, x → خ
I, ı → ئ	İ, i → ای	J, j → ژ	Q, q → ق	L, l → ل	M, m → م
N, n → ن	O, o → اُ	Ö, ö → اُو	P, p → پ	S, s → س	Ş, ş → ش
T, t → ت	U, u → او	Ü, ü → وُو	V, v → و	Y, y → ی	Z, z → ز

ستون سوم و چهارم به ترتیب به معادل متداول ترین نام عمومی فارسی و انگلیسی گیاه مورد نظر اختصاص داده شده و در آن یک یا حداکثر دو نام از بین نام های فارسی بر حسب فراوانی استفاده از آنها درج شده است. در ستون پنجم نام علمی گیاه به

صورت سیستم دواسمی لینه نوشته شده است. در زیر به برخی از مخفف های مورد استفاده در این بخش اشاره می شود:

EXPERIMENTAL
ssp. زیرگونه spp. گونه های مختلف یک جنس sp. گونه ای از یک جنس var. واریته cv. رقم، کولتیوار

در نهایت، بازهم به دلیل سهولت دسترسی به اسامی، فهرست اسامی ترکی با الفبای فارسی، فارسی، انگلیسی و نام عملی به تفکیک و براساس حرف الفبا در انتهای کتاب گنجانده شده که می تواند بیشترین استفاده را در این ارتباط داشته باشد.

مقدمه

بی شک یکی از مهم ترین نیازهای بشر و البته تمامی جانوران، وابستگی آنها به شاخه مهم و بزرگ عالم زیستی، به نام گیاهان می باشد. گیاهان با تأمین نیازهای غذایی موجودات نقش اصلی و کلیدی را در زیست بوم های طبیعی ایفا می کنند. کشور ایران با داشتن بیش از ۱۶۴ هزار کیلومتر مربع مساحت از کوهستان ها، کویرها و دشت های پیرامونی تشکیل یافته و اقلیم های مختلفی را در خود جای داده است. این تنوع اقلیمی در نوع خود، تنوع و غنای گونه های گیاهی را سبب شده است.

به لطف تنوع اقلیمی موجود، سکونت گاه های متعددی نیز در این اقلیم ها به وجود آمده که مردم این مناطق در طی سالیان سال با شرایط آب و هوایی منطقه خود سازگاری ایجاد کرده و از منابع طبیعی بهره می برند.

EXPERIMENTAL

وجود انواع گیاهان به صورت پرورشی و خودروی در مناطق مختلف کشور باعث شده که مردم محلی نیز به فراخور استفاده

از آنها، از دیر باز اسامی بومی و محلی برای گیاهان انتخاب کنند که این نام ها در بین اقوام مختلف، شناخته شده و متداول است. در ایران به لحاظ گوناگونی در فرهنگ، زبان و گویش، اسامی محلی متنوعی برای گیاهان برگزیده و استفاده می شود که این اسامی بر حسب نواحی مختلف حتی در سطح دو روستای نزدیک به هم نیز ممکن است متفاوت باشد. این نامگذاری ها به منظور سهولت معرفی گیاهان انجام شده و در برقراری ارتباط بین خرده فرهنگ ها مؤثر می باشد. اسامی محلی مورد استفاده برای گیاهان، ریشه در فرهنگ مردم داشته و جزو فرهنگ عامه هر منطقه محسوب می شود.

ریخت شناسی، طرز نگرش، اعتقادات و شیوه استفاده مردم از گیاهان سبب نامگذاری آنها با نامی واحد یا به اسامی مختلف شده است. این نامگذاری ها در بسیاری از موارد هوشمندانه، خلاقانه بوده و در مواردی برای گونه های مشابه و نزدیک به هم، نام هایی انتخاب شده که تشخیص آنها از همدیگر نیاز به تخصص گیاه شناسی دارد. البته لازم به ذکر است که این نام ها در بسیاری از موارد نمی تواند معرف گونه خاص برای تمامی مردم دنیا، مردم یک کشور و حتی یک ناحیه باشد.

با وجود محاسن نامگذاری های محلی گیاهان، تنوع در این اسامی بر اساس مناطق مختلف، سردرگم کننده و در مواردی اختلاف برانگیز و حتی مشکل ساز شده و گاه کار شناسایی دقیق آنها توسط گیاه شناسان را با مشکل مواجه ساخته است. مشکل

تنوع در اسامی عمومی که به تعداد زبان‌های زنده دنیا و حتی بیشتر از آن است، توسط لینه پدر علم گیاه‌شناسی نوین، درک شده و وی برای نامگذاری موجودات روش علمی خلاقانه‌ای به نام روش دواسمی متشکل از جنس و گونه را ابداع نموده که تا به امروز هم مورد پذیرش دانشمندان بوده و از آن روش استفاده می‌شود.

البته مطابقت اسامی محلی با اسامی علمی با وجود مشکلاتی که دارد، به شناسایی هر چه بهتر گیاهان و درک آنها به خصوص برای مردم، کارشناسان و صاحب‌نظران کمک وافری نموده و در واقع پل ارتباطی بین اقشار مختلف درگیر با گیاهان به انحای مختلف، خواهد شد.

EXPERIMENTAL

الف) گیاهان زراعی

گیاهانی که مورد کشت و کار قرار می‌گیرند در زبان ترکی آذربایجانی با عنوان اکینچک بیتکیلری *əkinəcək bitkiləri* (محصولات زراعی) نامیده می‌شوند. پسوند -lix برای نشان دادن باغ یا مزرعه محصول کشاورزی استفاده می‌شود مثل بوغدا *buğdalıx* به معنی گندم‌زار. گیاهان زراعی محصولات معمولاً یک‌ساله، علفی و بوته‌ای متنوعی هستند که نوعاً به صورت وسیع کشت می‌شوند. دانه یا میوه این گیاهان به صورت خشک مورد تغذیه انسان بوده و یا به شکل علوفه تازه، سیلو و یا خشک شده در تغذیه دام مصرف شده و یا دانه، اندام هوایی یا زیرزمینی آن‌ها وارد فرآیند صنعتی شده و محصولات آن به مصرف انسان می‌رسند. تعدادی از این گیاهان برای بهره‌وری از ترکیبات شیمیایی خاص زراعت می‌شوند. این گیاهان بر اساس هدف تولید در گروه‌هایی مثل غلات، حبوبات، گیاهان علوفه‌ای و صنعتی قرار می‌گیرند.

EXPERIMENTAL

۱. غلات

غلات زراعی یا در اصطلاح ترکی آذربایجانی بوغدا/تاخل *bugda/taxıl kimilər* متعلق به تیره بزرگی از گیاهان به نام گندمیان می‌باشند که بیشتر به منظور استفاده از دانه کشت می‌شوند. این گیاهان به عنوان یکی از مهمترین منابع غذایی جوامع بشری در طول تاریخ محسوب شده و در مناطق مختلف جهان زراعت می‌شوند. غلات اصولاً یک‌ساله بوده و در بهار یا پاییز کشت و کار می‌شوند. در جمهوری آذربایجان برای غلات از اصطلاح تاخل *taxıl* استفاده می‌شود که در برخی مناطق آذربایجان ایران نیز رایج است ولی در ایران بیشتر برای گندم کاربرد دارد. اون *un* به آرد ناپخته غلات گفته می‌شود ولی ممکن است به آرد محصولات دیگری مثل نخود، باقلا و کنجد نیز اطلاق گردد. همچنین به کاه و کلش غلات، سامان *saman* و به سبوس عموماً گندم، کَپَح *kəpəh* گفته می‌شود. به بذر شکسته و خرد شده برنج که در مرحله پوست‌کنی ایجاد می‌شود،

خیردین xırdın گفته می‌شود. یارما yarma یا بلغور نیز به دانه برخی غلات خرد شده دانه گندم و جو گفته می‌شود که در تهیه غذاهای محلی به کار می‌رود. همچنین، جو خرد شده، ناوالا navala نامیده می‌شود که کاربرد علوفه‌ای دارد.

نام علمی	معادل انگلیسی	معادل فارسی	تلفظ ترکی	نام ترکی
<i>Hordeum vulgare</i>	barley	جو، جو شش‌پر	arpa, şeşəri arpa	آرپا، شِش‌ری‌آرپا
<i>Oryza sativa</i>	short-grain rice	برنج گرده، چلیپا ^۱	aş/çay düyüsü	آش/چای دویوسو
<i>Triticum aestivum</i>	wheat	گندم	bu(ğ/q)da, taxıl	بوغدا، بوغدا، تاخل
<i>Secale cereale</i>	rye	چاودار	çodar, çovdar	چُودار، چُودار ^۲
<i>Panicum miliaceum</i>	millet	ارزن ^۳	darı	داری
<i>Oryza sativa</i>	rice	برنج	dügi, düyü	دوگی، دویو
<i>Sorghum vulgare</i> var. <i>technicum</i>	broomcorn	سورگوم جارویی ^۴	süpürgə	سوپورگه
<i>Fagopyrum esculentum</i>	buckwheat	گندم سیاه	qara/qərə buğda	قَر/قارا بوغدا ^۵
<i>Zea mays</i>	corn	ذرت	məkə, bəlal, məkəbəlalı	مَکَه، بلال، مَک‌بَلالی ^۶
<i>Avena sativa</i>	oat	یولاف	vələmir	وَلَمیر

EXPERIMENTAL

- این نوع برنج به برنج آش یا برنج رسمی نیز مشهور می‌باشد.
- چُودار به فرد فروشنده حیوانات اهلی هم گفته می‌شود. تا چندی پیش این غله به فراوانی در آذربایجان کاشته می‌شد اما هم اکنون کشت آن به دلیل عملکرد پایین نسبت به گندم منسوخ شده و تنها در قسمت‌های کوچکی از دامنه‌های سهند و یا مناطق دیگر کشت می‌شود.
- بیشتر به عنوان غذای پرندگان و یا به عنوان علوفه سبز یا سیلو و خشک شده برای دام‌ها استفاده می‌شود.
- از انواع سورگوم زراعی که از آن برای ساخت جاروی سنتی استفاده شده و در منطقه میانه به فراوانی کشت و سوغات این شهر محسوب می‌شود.
- این گیاه از تیره گندم نیست و به تیره علف هفت‌بند *Polygonaceae* تعلق دارد و تنها به علت شباهت اسمی با گندم در این بخش معرفی می‌شود.
- به این محصول در جمهوری آذربایجان قارغی‌دالی qarğıdalı گفته می‌شود. به کاکل ذرت، مَکَه توکو məkə tükü گفته می‌شود.

نام علمی	معادل انگلیسی	معادل فارسی	تلفظ ترکی	نام ترکی
<i>Chaerophyllum macropodum</i>	-	جعفری‌فرنگی کوهستانی	cacix, hovüş başı	جاجغ ^۱ ، هُوش‌باشی
<i>Hyssopus angustifolius</i>	hyssop	زوفا	cürdük/zufa otu	جوردوک/زوفا اُتو
<i>Capparis spinosa</i>	common capers	کَور	cin qarp(u/ı)z(u/ı)	جین‌قارپوزو ^۲
<i>Prangos feulacea</i>	ribbed cachrys	جاشیر	çaşort, (ç/k)aşir	چاشورت، چاشیر، کاشیر
<i>Origanum vulgare</i>	marjoram	مرزنگوش	çay alağı, qərə yarpuz	چای‌آلاغی، قَر یارپوز ^۳
<i>Agropyrom repens</i>	couch-grass	بید گیاه	çayir otu	چاییر اُتو
<i>Acanthophyllum microcephalum</i>	-	چوبک ایرانی	çoğan, çubə(h)	چوغان، چوبَح
<i>Lactuca spp.</i>	wild lettuce	کاهوی وحشی	çıttırqan, süt tikanı	چتیرقان، سوت تیکانی
<i>Eremostachys laevigata</i>	-	سنبل بیابانی رفیع	çilə dağı	چیل داغی ^۴
<i>Hibiscus trionum</i>	flower-of-an-hour	ختمی سه‌رنگ	həsbə otu, bostan gülü	حصب اُتو، بُستان گولو
<i>Melissa officinalis</i>	common balm	فرنجمشک	xanım tərəsı, oğul otu	خانیم‌تَرسی، اوغول‌اُتو ^۵
<i>Alcea spp., Althaea spp.</i>	hollyhocks	گل ختمی	xətmı gülü	ختمی گولو

EXPERIMENTAL

(۱) در برخی مناطق جاجغ یا جاجخ (cacı(ğ/x) به گیان زنیان *Trachyspermum ammi* گفته می‌شود.

(۲) این گیاه با هندوانه ابو جهل *Citrullus colosynthis* که به ندرت در آذربایجان می‌روید متفاوت است. هندوانه ابو جهل در آذربایجان غربی به داغ قارپوزی *dağ qarpuzı* یا کَبَر *kəbər* معروف است.

(۳) به این گیاه در جمهوری آذربایجان قاراقتق *qaraqınıq* گفته می‌شود.

(۴) در زنجان چیل داغ به گیاه گاورزبان‌آسا *Caccinia macranthera* گفته می‌شود.

(۵) به این گیاه در جمهوری آذربایجان، باللی نان *ballınanə*، بادرنج *bədrənc* و لیمون اُتو *limon otu* گفته می‌شود.

نام علمی	معادل انگلیسی	معادل فارسی	تلفظ ترکی	نام ترکی
<i>Anagallis arvensis</i>	pimpernel	آناغالیس	sulux otu	سولوخ اُتو
<i>Polygonum persicaria</i>	lady's thumb	هفت‌بند ایرانی	sövüd otu	سُود اُتو ^۱
<i>Echinochloa crus-galli</i>	cockspur	سوروف	silif	سیلیف
<i>Potentilla bifurca</i>	–	پنجه برگ	sim out	سیم اُتو
<i>Fumaria officinalis</i>	fumitory	شاه تره	şətəra, şatərəsi, təzə tərə	شَتره، شاتَرسی، تَزَتَر
<i>Papaver spp.</i>	poppy	انواع شقایق وحشی	şəqqənə, eşşək lələsi	شَقَن، اِشک‌لالسی ^۲
<i>Descurainia sophia</i>	flixweed	خاکشیر	ş(ü/i)vərən	شوورَن، شیورَن
<i>Thalictrum minus</i>	low meadow rue	برگ سدابی	sabün otü	صابون اُتو ^۳
<i>Anchusa italica</i>	Italian bugloss	گاوزبان	firtıxca, gözaban	فرتخجا، گوزابان
<i>Alyssum spp.</i>	allysum	انواع قدومه	qapaxlıca	قاپاخلی‌جا ^۴
<i>Brassica nigra</i>	black mustard	خردل سیاه	qara(qərə) xırdıl	قارا/قَر خردل
<i>Ficaria kochii</i>	pilewort	آلاله برف‌زی	qar tərəsi	قار تَرسی
<i>Filipendula ulmaria</i>	meadowsweet	عروس چمنزار اروپایی	qarqaçı yarpax	قارقاچی یارپاخ
<i>Arundo donax</i>	giant reed	نی	qarqı (qəmişi)	(قارقى) قمیشی

EXPERIMENTAL

(۱) این نام به هفت‌بند دوزیست با نام علمی *Polygonum amphibium* هم گفته می‌شود.

(۲) به این گیاه داغ لالاسی *dağ lələsi*، لالا خاشخاش *lala xaşxaş* و قورد اُتو *qurd otu* هم گفته می‌شود.

(۳) سابق بر این مردم محلی از این گیاه به عنوان سرشوی و بدن‌شوی استفاده می‌کردند. به این گیاه در جمهوری آذربایجان قارا فایتاران *qara qaytaran* گفته می‌شود.

(۴) به این گیاه خُروز داشاگی *xoruz daşğağı* هم گفته می‌شود.

ترکی	تلفظ ترکی	معادل فارسی	معادل انگلیسی	نام علمی
باشین آغاجی ^۱	başın ağacı	بوداغ	wayfaring-tree	<i>Viburnum opulus</i>
بیسَم اله گولو ^۲	bismillah gülü	درخت افاقیا	black locust	<i>Robinia pseudoacacia</i>
بش بارماغ (آغاجی)	beş barmağ (ağacı)	درخت پاکدامنی	chaste tree	<i>Vitex pseudo-negundo</i>
بَنُوش، بَنَفَش	bənövşə, bənəfşə	بنفشه	violet	<i>Viola spp.</i>
بورانی قلیانی	boranı qəlyanı	کدو قلیانی	calabash	<i>Lagenaria siceraria</i>
بویوک قیف‌أُتو	böyük qıfotu	پیچ تلگرافی	big-leaf periwinkle	<i>Vinca major</i>
پاخلا گولو	paxla gülü	گیاه یشم	jade plant	<i>Crassula ovata</i>
پروان/بَتَن/کَبَنک گولو	pərvanə/pətənə/ kəpənək gülü	پروانش، پیروش	old maid	<i>Catharanthus roseus</i>
پیش‌پیشی، پیش‌گین مو ^۳	pişpişi, pişigin mo	بیدمشک	goat willow	<i>Salix aegyptiaca</i>
تَرَس لال	tərsə lələ	لاله واژگون/نگونسار	riceroot	<i>Fritillaria spp.</i>
تَسْبَح آغاجی ^۴	təsbəh ağacı	زیتون تلخ	Persian lilac	<i>Melia azedarach</i>
چُرَنیک گولو	çörnik gülü	گل انگشتانه	purple foxglove	<i>Digitalis nervosa</i>
چَم آغاجی	çəm ağacı	کاج	pine	<i>Pinus spp.</i>
چینار (آغاجی)	çinar (ağacı)	چنار	plane tree	<i>Platanus orientalis</i>

EXPERIMENTAL

(۱) به این درختچه زیبا قار توپو qar topu هم گفته می‌شود.

(۲) نیام نارس و جوان این درخت زیبا به شکل "بسم" است به این دلیل به این نام نامیده می‌شود.

(۳) به این گیاه در استان زنجان پیشان pişan هم گفته می‌شود.

(۴) به عنوان درخت زینتی کاشته می‌شود.

فهرست الفبایی اسامی ترکی گیاهان

الف	آرپا..... ۲	آلا/آل گُر..... ۱۶
آت آلماسی..... ۴۴	آردوج..... ۴۶	آلاقالقان..... ۲۹
آت پیتراغی..... ۲۰	آردیش آغاجی..... ۴۶	آلبوخارا..... ۴۰
آت قوبروغو..... ۲۵	آرمود..... ۴۰	الچا..... ۴۰
آت یونجاسی..... ۵	آش دویوس..... ۲	آش دویوس..... ۴۰
آت قوبروغو..... ۲۸	آش دویوس..... ۲	آش دویوس..... ۴۰
قاطر قوبروغو..... ۲۸	آشتی داشتی..... ۴۶	آلی..... ۴۰
آیش تیکانی..... ۴۶, ۴۴	آغ آت..... ۲۹	آل دیز..... ۱۸
آت تیکانی..... ۴۶, ۴۴	آغ اوزرلیک..... ۳۰	آهو توتو..... ۴۰
آت شَقْن سَی..... ۲۸	آغ باش..... ۱۴	آبی قولاغی..... ۲۳
آتشی..... ۱۱	آغ تورپ..... ۸	آحمدی..... ۱۱
آت یاران..... ۲۳	آغ تیکان..... ۴۴, ۲۹, ۱۶	آرکک قارا یارپاخ..... ۲۹
آتیل باتیل..... ۲۳	آغ چالی..... ۴۴	آریح/اریک..... ۳۹
آجلیخ..... ۲۳	آغ چردیخ..... ۲۹	آستوقودوس..... ۱۶
آجی آت..... ۱۶, ۲۸	آغ سُود..... ۴۶	اسیرگن..... ۲۳
آجی اولیک..... ۱۶	آغ گَزَن..... ۱۶	إشک لالسی..... ۳۵
آجی بادام..... ۴۴	آغ گول..... ۲۹	إشک یارپوزو..... ۲۷
آجی بیان..... ۲۸	آغ گیجی تیکانی..... ۱۶	إشک خاشخاشی..... ۲۹
آجی تَر..... ۸	آغ نوخود..... ۳	أكوز گوزو..... ۱۷
آجی تیکان..... ۲۹	آغ هُوش..... ۱۳	ألمز گول..... ۱۷
آجی چیچک..... ۱۶	آغ یونجا..... ۵	ألمز چیچک..... ۱۷
آجی قایماخ..... ۲۹	آغاش ختمیسی..... ۴۶	آل باندیران..... ۲۳
آجی قووخ..... ۲۹	آغاش سارماشیقی..... ۱۶	آقن کُمنجی..... ۱۷
آجی کَکیر..... ۲۹	آغلار آت..... ۲۹	آنجیر..... ۴۰
آجی یونجا..... ۲۹	آغلاغان گول..... ۴۶	آنجیل..... ۴۰

EXPERIMENTAL

۱۶.....	باکی بابا.....	۳۰.....	ایستونجا.....	۳۰.....	اُو یارباغی.....
۱۱.....	بامادور.....	۱۷.....	اُیشون.....	۵.....	اوج قولاخ.....
۱۱.....	بامیی.....	۴۰.....	ایگده.....	۳۰.....	اُچو اتو.....
۱۳.....	بَینَح.....	۱۷.....	ایگیر.....	۲۳.....	اوددین.....
۳۰.....	بُر.....	۴۶.....	ایلان گولو.....	۳۰.....	اوزرلیک.....
۱۱.....	بُرانی.....	۳۱.....	ایلان یاستعی.....	۴۲، ۴۰.....	اوزوم.....
۱۷.....	بُرگ آناجی.....	۳۳.....	ایلان یونجاسی.....	۱۳.....	اوشقون.....
۸.....	برقیلمی.....	۳۳.....	ایلیش.....	۲۳.....	اوغلان اُتو.....
۱۸.....	بُر اوت.....	۳۱.....	اینک آمجیی.....	۱۹.....	اوغول اُتو.....
۱۲.....	بُراق گولو.....	۱۷.....	اییر.....	۵۰.....	اولدوز چیچی.....
۷، ۶.....	بَزَرک.....			۵۰.....	اولدوز گولو.....
۱۹.....	بُستان گولو.....			۱۳.....	اُولیک.....
۲۳.....	بش بارماخ.....	۳۱.....	بابا زی زبی.....	۴۰.....	اَهَلت.....
۴۷.....	بش بارماغ آغاجی.....	۳۱، ۱۳.....	بابانَح.....	۳۰.....	آیاغ اُتو.....
۱۷.....	بَلا دَن.....	۳۳.....	بات بات.....	۱۳.....	ایلیج.....
۲.....	بال.....	۴۱.....	بادام.....	۲۹، ۲۷.....	ایت یارپوزو.....
۱۷.....	بَلْغَم اُتو.....	۴۴.....	بادامچا.....	۲۱.....	ایستی اوت.....
۴۷.....	بَنفش.....	۱۷.....	بادرشی.....	۳۰.....	ایت اُتو.....
۴۷.....	بَنوش.....	۱۹.....	بادرنج.....	۱۷.....	ایت قارپوزی.....
۴۷.....	بورانی قلیانی.....	۳۸.....	باغ یونجاسی.....	۳۰.....	ایت اوزرلیگی.....
۲۳.....	بوروخ.....	۳۱، ۱۸.....	باغا یارباغی.....	۳۳.....	ایت ایشگی.....
۳۰.....	بوستان پوزان.....	۳۲.....	باغلیخ.....	۲۷.....	ایت بوغان.....
۳۱.....	بوغاناخ.....	۲۹.....	بالاغ اُتو.....	۳۰.....	ایت سواغی.....
۲، ۱.....	بوغدا.....	۱۷، ۷.....	بالج دنی.....	۳۰.....	ایت سوغالی.....
۳۱.....	بوقاناق.....	۲۳.....	بالدر قارا.....	۴۰.....	ایده.....
۲.....	بوقدا.....	۱۷.....	بالدران.....	۳۰.....	ایریشیم.....
۴۰.....	بوگورتگن.....	۱۷.....	بالدرقان.....	۸.....	ایساناق.....
۱۳.....	بولاغ اُتو.....	۱۹.....	باللی نان.....	۸.....	ایسپناخ.....

EXPERIMENTAL

۱۸.....یورونج	۷.....یربادامی	۶.....یاشیل چای
۲۷.....یوشان	۱۰.....یرکوکو	۱۵، ۳۸.....یاغلیجا
۲۷.....یوغشان	۳۸.....یل آپاران	۳۸.....یاغلوچا
۳۸، ۲۷.....یول اُتو	۱۵.....یملیک	۳۴.....یاغلی تیکان
۴۵.....یولقون	۱۲.....یمیش	۳۳.....یانداخ
۵.....یونجا	۴۳.....یمیشان	۴۳.....یای آرمدی
۵.....یونجا گولی	۲۳.....یمیشی	۷.....یر فستغی
۳۸.....یونجا باغی	۴۵.....یولقون	۷.....یر آلما
	۴۵.....یورقون آغاجی	۵۰.....یر آلما گولو

EXPERIMENTAL

فهرست الفبایی اسامی فارسی گیاهان

الف

آتشى.....	۱۱
آتشین.....	۲۴
آش انگور.....	۲۲
آموندار.....	۴۴
آفتابگردان.....	۷
آقطی سیاه.....	۴۵
آلاله.....	۳۳
آلاله آبله روی.....	۲۶
آلاله برف‌زی.....	۳۵
آلاله رونده.....	۲۹
آلاله خزنده.....	۱۴
آلبالو.....	۴۲
آلو زرد.....	۴۰
آلو قرمز.....	۴۱
آلوچه جنگلی.....	۴۱
آلوچه وحشی.....	۴۰
آناغالیس.....	۳۵
آویشن.....	۲۲
آهوماش.....	۲۳
ارزن.....	۲, ۲
ارزنی سبز.....	۳۲
أرس.....	۴۶, ۷
ارمک.....	۲۳
ازمک.....	۳۰
اژدری.....	۴۹

اسپرس..... ۵

اسپرس پشته ای/کوهی..... ۲۴

اسپند..... ۳۰

استبرق گرمسیری..... ۲۵

استپی..... ۲۵

اسطوخودوس..... ۱۶

اسفرزه..... ۳۶

اسفناج..... ۸

اسفناج چهاردانه‌ای..... ۱۴

اشک تمساح..... ۴۶

اشنگور..... ۴۴, ۱۶

افدرا..... ۲۶, ۲۳

افسنتين كبير..... ۱۷

اقاقيا..... ۴۷

اقحوان..... ۱۷

اکلیل الملک..... ۳۴

اکیر ترکی..... ۳۲

امرود..... ۴۰

انار..... ۴۳

انجیر..... ۴۰

انجیر های..... ۴۹

انگلی سیاه پست..... ۲۰

انگور..... ۴۰

اویارسلام..... ۳۳

ب

بابا آدم..... ۳۶

بابونه..... ۳۱

بابونه چشم گاوی..... ۱۴

بابونه دارویی..... ۱۳

بابونه کاذب..... ۱۳

بادام..... ۴۱

بادام تلخ..... ۴۴

بادام خاراآلود..... ۴۴

بادام زمینی..... ۷

بادام کوهی..... ۴۴

بادرنجبویه پرساقه..... ۱۷

بادمجان..... ۱۲

بارهنگ..... ۳۱, ۲۰

بارهنگ سرنیزه ای..... ۳۸

بارهنگ صغیر..... ۲۰

بارهنگ کبیر..... ۱۸

باقلا..... ۳, ۱

بالنگو..... ۱۷, ۷

بامیه..... ۱۱

برگ چغندر..... ۸

برگ خرگوشی..... ۴۸

برگ سداب..... ۳۵

برگ نو..... ۴۹

برگ بیدی..... ۴۶

برنج..... ۲

EXPERIMENTAL

۴۲..... تاک	۲۳..... پرسپاوشیان	۲..... برنج آش
۴۹..... تبریزی	۴۴..... پرند	۲..... برنج رسمی
۶..... تخم کتان زرد	۴۷..... پروانش	۲..... برنج گرده
۹..... ترب	۳۱..... پروینه	۷..... بزرک
۸..... ترب سفید	۴۷..... پریش	۴۹..... بگونای عروس
۹..... تربچه	۴۰..... پسته	۲..... بلغور
۳۰..... ترتیزک جویباری	۴۵..... پسته کوهی	۴۴..... بلوط
۹..... ترخون	۶..... پنبه	۴۸..... بلوط چوب پنبه ای
۲۴، ۱۴..... ترشک	۳۵، ۲۱..... پنجه برگ	۴۷..... بنفشه
۱۶..... ترشک دانه‌اندان	۱۷..... پیرک	۴۹..... بنفشه معطر
۲۴..... ترشک غلدار	۱۸..... رالک	۳۳..... بنگدانه
۱۳..... ترشک موج	۱۵..... پونه	۴۵..... بنه
۳۳..... ترنجبین	۲۱..... پونه آبی	۴۳..... به
۹..... تره	۲۷..... پونه سا	۴۹، ۴۷..... بوداغ
۸..... تره تیزک	۳۶..... پیرگیاه بهاره	۴۷..... بورانی قلبانی
۱۴..... تره کوهی	۹..... پیاز	۲۳، ۲۱، ۱۸، ۱۳..... بومادران
۶..... تریاک	۱۴..... پیاز کوهی	۲۳..... بومادران کوهستانی
۲۹..... تلخه	۹..... پیازچه	۴۸..... بید
۲۸..... تلخه بیان	۴۷..... پیچ تلگرافی	۴۶..... بید سفید
۲۹..... تلخه گیجه	۲۶..... پیچ تلگرافی ایرانی	۱۹..... بید گیاه
۴۰..... تمشک	۵۰..... پیچ تلگرافی معمولی	۴۸..... بید مجنون
۱۳..... تمشکین	۳۴..... پیچک صحرایی	۴۷..... بیدمشک
۶..... تنباکو	۴۹..... پیر گیاه نقره ای	
۴۰..... توت		
۴۰..... توت سفید		
۱۱..... توت فرنگی	۳۶، ۳۲..... تاج خروس	۳۸، ۳۳، ۲۲..... پای خر
۶..... توتون	۳۷، ۳۶..... تاجریزی	۱۵..... پای غازی
۴۴..... توس	۱۶..... تاجریزی پیچ / ایرانی	۴۹..... پده
		۴۰..... پر تقال

پ

ت

۵۰.....همیشه بهار.....	۲۷.....مینای پُرکَته.....	م
۱۲.....هندوانه.....	۱۷.....مینای شاه اسپرمی.....	مارچوبه.....۱۰
۱۹.....هندوانه ابوجهل.....		مارچوبه قفقازی.....۱۰
۲۳.....هوم.....	ن	ماش.....۴
۲۳.....هوما.....	نارنگی.....۴۳	ماشک.....۳
۱۰.....هویج.....	نارون.....۴۹	ماشک پرسپولیزی.....۳
	نجم آبی.....۱۶	ماشک زراعی.....۳
و	نخود.....۳, ۱	مامیران کبیر.....۲۰
۲۳.....وارنگ بو.....	نخود سفید.....۳	محب.....۴۵
۲۹.....وَرث.....	نخود سیاه.....۴	مرزنگوش.....۱۹
۳۸.....وَرکد.....	نخود فرنگی/سبز.....۱۲	مرزه.....۱۰
۲۲.....وسمه.....	نسترن زرد.....۴۵	مَرغ.....۳۲
۴۸.....ون.....	نسترن وحشی.....۴۲	مرواریدی.....۴۹
	نعناع.....۱۰	مریم گلی.....۳۶, ۲۹
ی	نعناع فلفلی.....۹	مریم گلی دارویی.....۳۳
۴۹.....یاس زرد.....	نگونسار.....۴۷, ۲۴	مریم نخودی.....۲۲
۲.....یولاف.....	نوک لک لکی هرز.....۳۶	مریم گلی بنفش.....۳۳
۲۹.....یولاف وحشی.....	نی.....۳۶	مزره کوهی.....۲۰
۵.....یونجه.....	نی لویی.....۳۱	منداب.....۳۷, ۱۳
۳۸, ۲۹.....یونجه باغی.....		مندارچه.....۲۹
۲۳.....یونجه باکلاغی.....	۵	مو.....۴۲
۳۴.....یونجه زرد.....	هفت‌بند.....۳۸	موجسب.....۴۸
	هفت‌بند ایرانی.....۳۵	موز.....۴۲
	هفت‌بند برگ بیدی.....۳۴	موسیر.....۹
	هفت‌بند دوزیست.....۳۵	مویز.....۴۲
	هفت‌بند کوهستانی.....۲۶	میخک.....۴۹, ۲۵, ۲۲
	هفت کول.....۲۲	میخک هندی.....۲۲
	هلو.....۴۳	مینا.....۲۷

EXPERIMENTAL

<i>Sophora alepecuroides</i>	۲۸
<i>Sorghum vulgare</i>	۲
<i>Sorghum halepense</i>	۳۷
<i>Spinacia</i>	۱۴ ، ۸
<i>S. tetrandra</i>	۱۴
<i>S. oleracea</i>	۸
<i>Stachys</i>	۲۳ ، ۱۸
<i>S. inflata</i>	۲۳
<i>S. lavandulifolia</i>	۱۸
<i>S. schtschegleevii</i>	۱۸
<i>Sterllaria media</i>	۳۲
<i>Stipa</i>	۳۱ ، ۲۵
<i>Symphoricarpos albus</i>	۴۹
<i>Syngonium podophyllum</i>	۴۸

T

<i>Tagetes patula</i>	۵۰
<i>Tamarix</i>	۴۵
<i>Tanacetum</i>	۳۸ ، ۳۱ ، ۲۷ ، ۲۱ ، ۱۷
<i>T. balsamita</i>	۱۷ ، ۲۱
<i>T. polycephalum</i>	۳۸ ، ۲۷
<i>Taraxacum</i>	۳۸ ، ۲۹
<i>T. officinale</i>	۲۹
<i>Teucrium polium</i>	۲۲
<i>Thalictrum minus</i>	۳۵
<i>Thymbra spicata</i>	۳۰
<i>Thymus</i>	۲۲

<i>Tradescantia</i>	۴۶
<i>Tragopogon</i>	۱۵
<i>Tribulus terrestris</i>	۳۳
<i>Trifolium</i>	۵
<i>T. pratense</i>	۵
<i>T. repens</i>	۵
<i>Trigonella foenum-graecum</i>	۸
<i>Tripleurospermum</i>	۳۱ ، ۱۳
<i>T. disciforme</i>	۱۳
<i>Triticum aestivum</i>	۲
<i>Tussilago farfara</i>	۳۸ ، ۳۳ ، ۲۲
<i>Typha latifolia</i>	۳۱

U

<i>Ulmus minor</i>	۴۹
<i>Urtica dioica</i>	۲۲

V

<i>Vaccaria grandiflora</i>	۳۲
<i>Vaccinium arctostaphylos</i>	۴۱
<i>Valerinia officinalis</i>	۱۸
<i>Verbascum</i>	۲۵
<i>Verbena officinalis</i>	۳۷ ، ۲۲
<i>Veronica anagalis-aquatica</i>	۲۹ ، ۱۷
<i>Viburnum lantana</i>	۴۹ ، ۴۷ ، ۲۲
<i>V. lantana</i>	۲۲
<i>V. opulus</i>	۴۹ ، ۳۷
<i>Vicia</i>	۳

<i>V. ervilia</i>	۳
<i>V. faba</i>	۳
<i>V. michauxii</i>	۳
<i>V. sativa</i>	۳
<i>Vigna radiata</i>	۴
<i>Vinca</i>	۵۰ ، ۴۷ ، ۲۶
<i>V. herbacea</i>	۲۶
<i>V. major</i>	۴۷
<i>V. minor</i>	۵۰
<i>Viola odorata</i>	۴۹ ، ۴۷
<i>Viscum album</i>	۱۷
<i>Vitex pseudo-negundo</i>	۴۷
<i>Vitis vinifera</i>	۴۲ ، ۴۰

X

<i>Xanthium</i>	۲۹ ، ۳۱
<i>X. spinosum</i>	۲۹
<i>X. strumarium</i>	۳۱
<i>Xeranthemum annuum</i>	۲۹

Z

<i>Zea mays</i>	۲
<i>Zingiber officinale</i>	۲۰
<i>Ziziphora</i>	۲۲ ، ۲۰
<i>Z. clinopodioides</i>	۲۰
<i>Ziziphus spina-cristi</i>	۴۵
<i>Zosima absinthifolia</i>	۲۳
<i>Zygophyllum fabago</i>	۳۰

EXPERIMENTAL

<i>Pulsatilla vulgaris</i>	٥٠
<i>Punica granatum</i>	٢٣
<i>Pyracantha coccinea</i>	٢٦ , ٢٢
<i>Pyrus</i>	٢٣ , ٢٢ , ٢٠
<i>P. communis</i>	٢٣ , ٢٢
<i>P. elaeagnifolia</i>	٢٠
<i>P. syriaca</i>	٢٢

Q

<i>Quercus</i>	٢٢ , ٢٨
<i>Q. macranthera</i>	٢٢
<i>Q. robur</i>	٢٨

R

<i>Ranunculus</i>	٣٣ , ٢٩ , ٢٦ , ١٢
<i>R. acris</i>	٣٣
<i>R. repens</i>	٢٩ , ١٢
<i>R. sceleratus</i>	٢٦
<i>Raphanus sativus</i>	٨ , ٩
<i>Reseda lutea</i>	٢٩
<i>Rhamnus</i>	٢٥ , ٢٢ , ١٦ , ٢٢
<i>R. cathartica</i>	٢٢ , ١٦ , ٢٢
<i>R. pallasii</i>	٢٥
<i>Rheum ribes</i>	١٣
<i>Rhus coriaria</i>	٢١
<i>Ribes orientale</i>	٢١
<i>Ricinus communis</i>	٧
<i>Robinia pseudoacacia</i>	٢٧

<i>Rosa</i>	٢٩ , ٢٥ , ٢٢ , ٣٧
<i>Rosa</i> × <i>damascena</i>	٢٩
<i>R. canina</i>	٢٢
<i>R. foetida</i>	٢٥ , ٢٢
<i>R. orientalis</i>	٢٢
<i>R. persica</i>	٣٧
<i>Rubia tinctorum</i>	١٨
<i>Rubus</i>	٢٠
<i>Rudbeckia hirta</i>	٥٠
<i>Rumex</i>	٢٢ , ١٦ , ١٢ , ١٣
<i>R. acetosella</i>	٢٢ , ١٢
<i>R. crispus</i>	١٣
<i>R. dentatus</i>	١٦
<i>R. tuberosus</i>	٢٢

S

<i>Salix</i>	٢٨ , ٢٧ , ٢٦
<i>S. aegyptiaca</i>	٢٧
<i>S. alba</i>	٢٦
<i>S. babylonica</i>	٢٨
<i>Salsola kali</i>	٣٣
<i>Salvia</i>	٣٦ , ٣٣ , ٢٩
<i>S. sclarea</i>	٢٩
<i>S. verticillata</i>	٣٣
<i>S. virgata</i>	٣٦
<i>Sambucus nigra</i>	٢٥
<i>Sansevieria cylindrica</i>	٢٦
<i>Satureja</i>	٢٠ , ١٠

<i>S. hotensis</i>	١٠
<i>S. laxiflora</i>	١٠ , ٢٠
<i>Scandix pecten-veneris</i>	٣٠
<i>Scariola orientalis</i>	٣٢
<i>Scilla persica</i>	١٦
<i>Scorzonera</i>	٣٢ , ٢٧ , ١٢
<i>S. calyculata</i>	٣٢
<i>S. laciniata</i>	١٢
<i>S. phaeoppapa</i>	٢٧
<i>Scrophularia variegata</i>	٢١
<i>Secale cereale</i>	٢
<i>Senecio</i>	٢٩ , ٣٦
<i>S. cineraria</i>	٢٩
<i>S. vernalis</i>	٣٦
<i>Sesamum indicum</i>	٧
<i>Setaria viridis</i>	٣٢
<i>Silene</i>	٣١ , ٢٦ , ٢٥ , ١٥ , ١٢
<i>S. conoidea</i>	٣١
<i>S. dichotoma</i>	١٥
<i>S. latifolia</i>	١٢
<i>S. vulgaris</i>	٢٥
<i>Sinapis arvensis</i>	٣١ , ١٢
<i>Solanum</i>	٣٦ , ١٦ , ١٢ , ٧
<i>S. dulcamara</i>	١٦
<i>S. melongena</i>	١٢
<i>S. nigrum</i>	٣٦
<i>S. tuberosum</i>	٧
<i>Sonchus oleraceus</i>	٣٢

EXPERIMENTAL

Nigella sativa ٧

O

Ocimum basilicum ٩

Olea europaea ٤١

Onobrychis ٢٤ . ٥

O. cornuta ٢٤

O. sativus ٥

Ononis spinosa ٣٧

Onopordon ٣٢ . ١٨

O. armenum ٣٢

O. acanthium ١٨

Opuntia ٤٩

O. microdasys ٤٩

O. ficus-indica ٤٩

Orchis palustris ٢٠

Origanum vulgare ١٩

Ornithogalum umbellatum ١٥

Orobanch ٣٧

Oryza sativa ٢

P

Paliurus spina-christi ٤٥

Panicum miliaceum ٢

Papaver ٣٥ . ٤

P. somniferum ٤

Parrotia persica ٤٤

Parthenocissus quinquefolia ٤٨

Pastinaca sativa ١٣

Peganum harmala ٣٠

Pelargonium × domesticum ٤٩

Pelargonium hortorum ٤٨

Petroselinum hortense ٩

Phalaris ٣٦

Phaseolus vulgaris ١٢ . ٤

Phlomis ٢٤ . ٢٣ . ٢١

P. herba-venti ٢٣

P. persica ٢١

P. pungens ٢٤

Phoenix dactylifera ٤٠

Phragmites australis ٣٦

Picnomon acarnas ٣٧

Pimpinella major ١٤

Pinus ٤٧

Piper nigrum ٢١

Pistacia ٤٥ . ٤٠

P. atlantica ٤٥

P. vera ٤٠

Pisum sativum ١٢

Plantago ٣٨ . ٣٦ . ٣١ . ٢٠ . ١٨

P. lanceolata ٣٨

P. major ١٨

P. minor ١٧

P. psyllium ٣٦

Platanus orientalis ٤٧

Plectranthus ٤٨

Poa bulbosa ٣٧

Polygonum ٣٨ . ٣٧ . ٣٦ . ٣٥ . ٣٤ . ٢٧ . ٢٦

P. alpestre ٢٦

P. amphibium ٣٥

P. aviculare ٣٧

P. cognatum ٢٧ . ٣٨

P. lapathifolium ٣٤

P. persicaria ٣٦ . ٣٥

Populous ٥٠ . ٤٩

P. alba ٥٠

P. nigra ٤٩

P. euphratica ٤٩

Portulaca ٥٠ . ٣١

P. grandiflora ٥٠

P. oleracea ٣١

Potentilla bifurca ٣٥ . ٢١

Prangos ١٩ . ٢٦

P. feulacea ١٩

P. uloptera ٢٦

Prunus ٢٣ . ٢٢ . ٢١ . ٢٠ . ٣٩

P. avium ٢٢

P. cerasifera ٤١

P. cerasus ٢٢

P. divaricata ٤١

P. domestica ٤٠

P. dulcis ٤١

P. persica ٢٣ . ٢١

Pteropyrum aucheri ٤٤

EXPERIMENTAL

<i>Herniaria glabra</i>	۲۳
<i>Hibiscus</i>	۴۶ , ۱۹ , ۱۱
<i>H. esculentus</i>	۱۱
<i>H. sabdariffa</i>	۲۱
<i>H. syriacus</i>	۴۶
<i>H. trionum</i>	۱۹
<i>Heracleum persicum</i>	۱۷
<i>Hippophae rhamnoides</i>	۴۴
<i>Hordeum vulgare</i>	۳۱ , ۲
<i>Hyoscyamus</i>	۳۳
<i>Hypericum perforatum</i>	۱۸
<i>Hyssopus angustifolius</i>	۱۹

I	
<i>Inula helenium</i>	۱۸
<i>Iris reticulata</i>	۴۸ , ۲۷
<i>Isatis tinctoria</i>	۲۲
<i>Ixiolirion tataricum</i>	۳۳ , ۲۷

J	
<i>Juglans regia</i>	۴۲
<i>Juncus inflexus</i>	۲۶
<i>Juniperus. excelsa</i>	۴۶
<i>Juniperus. foetidissima</i>	۷

K	
<i>Kalanchoe blossfeldiana</i>	۴۶
<i>Kochia scosparia</i>	۳۴

L	
<i>Lactuca</i>	۲۹ , ۱۹ , ۹
<i>L. sativa</i>	۹
<i>L. serriola</i>	۲۹
<i>Lagenaria siceraria</i>	۴۷
<i>Lallemantia iberica</i>	۱۷ , ۷
<i>Lamium album</i>	۱۶
<i>Lathyrus</i>	۴ , ۳
<i>L. cicera</i>	۴
<i>L. inconspicuus</i>	۳
<i>L. sativus</i>	۳
<i>Lavandula officinalis</i>	۱۶
<i>Lens culinaris</i>	۴
<i>Leonurus cardiaca</i>	۲۰
<i>Lepidium</i>	۳۰ , ۸
<i>L. draba</i>	۳۰
<i>L. sativum</i>	۸
<i>Leucanthemum vulgare</i>	۱۴
<i>Ligustrum vulgare</i>	۴۹
<i>Linum usitatissimum</i>	۷ , ۶
<i>Lotus corniculatus</i>	۲۳
<i>Lycium ruthenicum</i>	۲۹
<i>Lycopersicum esculentum</i>	۱۱
<i>Lysimachia vulgaris</i>	۲۵
<i>Lythrum salicaria</i>	۲۹
M	
<i>Malus</i>	۴۰ , ۴۱ , ۴۴

<i>M. domestica</i>	۴۰
<i>M. orientalis</i>	۴۱
<i>M. trilobata</i>	۴۴
<i>Malva neglecta</i>	۱۷
<i>Marrubium vulgare</i>	۲۰
<i>Matricaria</i>	۳۱ , ۱۳
<i>M. recutita</i>	۱۳
<i>Medicago sativa</i>	۵
<i>Melia azedarach</i>	۴۷
<i>Melilotus officinalis</i>	۳۴
<i>Melissa officinalis</i>	۲۳ , ۱۹
<i>Mentha</i>	۲۹ , ۱۵ , ۱۰ , ۹
<i>M. aquatica</i>	۲۱
<i>M. longifolia</i>	۱۵
<i>M. piperrata</i>	۹
<i>Mimosa pudica</i>	۴۸
<i>Morus</i>	۴۱ , ۴۰
<i>M. alba</i>	۴۰
<i>M. nigra</i>	۴۱
<i>Musa sapientum</i>	۴۲
<i>Muscaria neglectum</i>	۳۰
<i>Myosotis</i>	۲۷
<i>Myricaria germanica</i>	۴۵
N	
<i>Nasturtium officinale</i>	۱۳
<i>Nepeta menthoides</i>	۲۷
<i>Nicotiana tabacum</i>	۶

EXPERIMENTAL

<i>Cupresus</i>	۴۸
<i>Curcuma longa</i>	۲۰
<i>Cuscuta</i>	۳۰
<i>Cydonia oblonga</i>	۲۳
<i>Cynodon dactylon</i>	۳۲
<i>Cyperus rotundus</i>	۳۳

D

<i>Dactylorrhiza</i>	۲۰
<i>Dahlia pinnata</i>	۵۰
<i>Daucus carota</i>	۱۰
<i>Descurainia sophia</i>	۳۵
<i>Dianthus</i>	۴۹ , ۲۵
<i>Digitalis nervosa</i>	۴۷
<i>Diospyros kaki</i>	۴۰
<i>Diplotaenia cachrydifolia</i>	۲۴
<i>Dipsacus laciniatus</i>	۲۲
<i>Dracocephalum moldavica</i>	۱۷

E

<i>Ecballium elaterium</i>	۱۷
<i>Echinacea purpurea</i>	۵۰
<i>Echinochloa</i>	۳۵ , ۳۳
<i>E. colonum</i>	۳۳
<i>E. crus-galli</i>	۳۵
<i>Echinophora platyloba</i>	۱۸
<i>Echinops</i>	۳۱
<i>Echium</i>	۲۲ , ۱۵

<i>E. amoenum</i>	۲۲
<i>E. italicum</i>	۱۵
<i>Elaeagnus angustifolia</i>	۴۰
<i>Ephedra</i>	۲۶ , ۲۳
<i>E. major</i>	۲۳
<i>E. pachyclada</i>	۲۳
<i>Equisetum</i>	۳۶ , ۲۸
<i>Eremopyrum</i>	۳۳
<i>Eremostachys laevigata</i>	۱۹
<i>Eremurus</i>	۲۱ , ۱۴
<i>E. persicus</i>	۲۱
<i>E. spectabilis</i>	۱۴
<i>Erodium cicutarium</i>	۳۶
<i>Eruca sativa</i>	۳۷ , ۱۳
<i>Eryngium</i>	۳۱
<i>Eschscholzia californica</i>	۴۸
<i>Eugenia caryophyllata</i>	۲۲
<i>Euonimus latifolia</i>	۵۰
<i>Euphorbia</i>	۳۴

<i>Fagopyrum esculentum</i>	۵۰
<i>Fagus orientalis</i>	۴۵
<i>Falcaria vulgaris</i>	۱۵
<i>Ferula gummosa</i>	۲۱
<i>Festuca</i>	۲۴
<i>Ficaria kochii</i>	۳۵
<i>Ficus carica</i>	۴۰

<i>Filipendula ulmaria</i>	۳۵
<i>Fittonia versehaffeltii</i>	۴۸
<i>Foeniculum vulgare</i>	۲۰
<i>Forsythia × internedia</i>	۴۹
<i>Fragaria vesca</i>	۱۱
<i>Fraxinus excelsior</i>	۴۸
<i>Fritillaria</i>	۴۷ , ۲۴
<i>Fumaria officinalis</i>	۳۵

G

<i>Galanthus transcaucasicus</i>	۲۵
<i>Galium aparine</i>	۳۳
<i>Gentiana</i>	۱۶
<i>Geum coccineum</i>	۲۳
<i>Ginkgo biloba</i>	۵۰
<i>Glycine max</i>	۷
<i>Glycyrrhiza glabra</i>	۲۱
<i>Gossypium herbaceum</i>	۶
<i>Grammosciadium scabrum</i>	۱۴
<i>Gundelia tournefortii</i>	۱۰
<i>Gypsophila bicolor</i>	۲۴

H

<i>Hedera helix</i>	۴۸
<i>Helianthus</i>	۹ , ۷
<i>H. annuus</i>	۷
<i>H. tuberosus</i>	۹
<i>Helichrysum</i>	۴۸ , ۱۷

EXPERIMENTAL

<i>Berberis vulgaris</i>	٤١
<i>Beta vulgaris</i>	٨ , ٩
<i>Betula pendula</i>	٤٤
<i>Bidens tripartita</i>	٢٨ , ١٩
<i>Boisseria</i>	٣٣
<i>Borago officinalis</i>	١٨
<i>Brassica</i>	٣٥ , ١٢ , ١٠ , ٩ , ٨ , ٧
<i>B. napus</i>	٧
<i>B. nigra</i>	٣٥
<i>B. oleracea</i>	١٢ , ١٠ , ٩ , ٨
<i>Bromus</i>	٣٣ , ٣١
<i>B. tectorum</i>	٣٣
<i>Bunium</i>	٣٣ , ٩
<i>B. pacifolium</i>	٣٣
<i>B. persicum</i>	٩
<i>Buxus</i>	٤٨

C

<i>Caccinia macranthera</i>	١٩
<i>Calendula officinalis</i>	٥٠
<i>Callistemon citrinus</i>	٤٩
<i>Camellia sinensis</i>	٩
<i>Cannabis sativa</i>	٧
<i>Capparis spinosa</i>	١٩
<i>Capsella bursa-pastoris</i>	١٢
<i>Capsicum annum</i>	٢١ , ١٢ , ١١
<i>Carax</i>	٣٢ , ٣٠
<i>Carthamus</i>	٣٢ , ٩

<i>C. oxyacantha</i>	٣٤
<i>C. tinctorius</i>	٩
<i>Catharanthus roseus</i>	٤٧
<i>Celtis australis</i>	٤٤
<i>Centaurea</i>	٣٧ , ٣٤ , ٣٢ , ٢٥ , ٢٤
<i>C. behen</i>	٢٥
<i>C. congesta</i>	٢٤
<i>C. cyanus</i>	٢٤
<i>C. depresa</i>	٣٧
<i>C. iberica</i>	٣٢
<i>C. solstitialis</i>	٣٤
<i>C. virgata</i>	٢٤
<i>Centaurium</i>	٢٨ , ٢١
<i>C. erythraea</i>	٢٨
<i>Cerasus mahaleb</i>	٤٥
<i>Ceratocephalus falcatus</i>	٣١
<i>Chaerophyllum macropodium</i>	١٩
<i>Chelidonium majus</i>	٢٠
<i>Chenopodium album</i>	٣٨ , ١٥
<i>Chondrilla juncea</i>	٣٢
<i>Cicer arietinum</i>	٣ , ٤
<i>Cichorium intybus</i>	٢١
<i>Cinnamomum camphora</i>	٤٥
<i>Cirsium</i>	٢٩ , ٣٩
<i>C. arvense</i>	٢٩
<i>C. Haussknechtii</i>	٣٩
<i>Citrullus lanatus</i>	١٢
<i>Citrus</i>	٣٣ , ٣٢ , ٣٠

<i>C. aurantium</i>	٣٣
<i>C. limetta</i>	٣٢
<i>C. limon</i>	٣٠
<i>C. sinensis</i>	٣٠
<i>C. tangerina</i>	٣٣
<i>Clematis orientalis</i>	١٩
<i>Coffea arabica</i>	٧
<i>Colchicum</i>	٢٧ , ٢٥
<i>C. speciosum</i>	٢٧
<i>Coleus</i>	٤٨
<i>Conium maculatum</i>	١٧
<i>Conringia orientalis</i>	٣٧ , ٣٢
<i>Convolvulus arvensis</i>	٣٤
<i>Coriandrum sativum</i>	١٠
<i>Cornus mas</i>	٤١
<i>Coronilla varia</i>	٣٨ , ٢٩
<i>Corylus avellana</i>	٤١
<i>Cotonester</i>	٤٤
<i>Crassula ovata</i>	٤٧
<i>Crataegus azarolus</i>	٣٣ , ٤١
<i>Crataegus</i>	٣٣
<i>C. meyeri</i>	٤١
<i>C. monogyna</i>	٤١
<i>Crocus speciosus</i>	٢٠
<i>Cucumis</i>	١٢ , ١١
<i>C. melo</i>	١٢ , ١١
<i>C. sativus</i>	١١
<i>Cucurbita pepo</i>	١٢ , ١١

EXPERIMENTAL

Scientific Names Index

A

Acanthophyllum microcephalum ۱۹
Achillea ۳۲ , ۲۱ , ۱۸ , ۱۳
A. millefolium ۲۱ , ۱۳
A. wilhelmsii ۳۲
A. vermicularis ۳۲
Acorus calamus ۱۷
Acroptilon repens ۲۹
Actinidia deliciosa ۴۲
Adiantum capillus-veneris ۲۳
Adonis ۳۰ , ۲۸
A. aestivalis ۳۰
Aegilops ۳۴
Aethionema grandiflorum ۲۴
Agrimonia eupatoria ۲۵
Agropyron repens ۱۹
Alcea ۱۹
Alhagi persarum ۳۳
Alkanna bracteosa ۳۸
Alliaria petiolata ۳۴
Allium ۳۰ , ۱۴ , ۹
A. ampeloprasum ۱۱ , ۹
A. cepa ۹
A. hirtifolium ۹
A. sativum ۹

A. schoenoprasum ۱۴
Aloe vera ۲۱
Alopecurus ۳۱
A. myosuroides ۳۴
Alpinia officinarum ۲۲
Althaea ۱۹ , ۲۱ , ۱۷
A. officinalis ۲۱ , ۱۷
Alyssum ۳۵
Amaranthus ۳۶ , ۳۲
A. retroflexus ۳۶
Amygdalus ۴۴
A. communis ۴۴
A. scoparia ۴۴
A. lycoioides ۴۴
Anagallis arvensis ۳۵
Anchusa italica ۳۵
Anethum graveolens ۹
Anthemis ۳۱
A. cotula ۱۷
Apium graveolens ۱۰
Arachis hypogaea ۷
Arctium lappa ۳۶
Artemisia ۳۱ , ۳۰ , ۲۷ , ۱۷ , ۹
A. absinthium ۱۷
A. annua ۳۱

A. dracunculus ۹
A. vulgaris ۳۰
Arum ۳۱
Arundo donax ۳۵
Asclepias curassavica ۲۵
Asparagus officinalis ۱۰
Asparagus verticillatus ۱۰
Asperugo procumbens ۱۵
Astragalus microcephalus ۲۶
Astragalus ۳۱ , ۲۶ , ۲۵
A. caspius ۲۶
A. microcephalus ۲۶
A. ovinum ۳۱
A. paralipomenus ۲۶
A. seidabadensis ۲۶
Asyneuma cichoriiiforme ۱۴
Atraphaxis spinosa ۴۴
Atropa belladonna ۱۷
Avena fatua ۲۹
Avena sativa ۲۹ , ۲

B

Barbarea plantaginea ۳۰
Begonia smperflorens ۴۹
Bellevallia fontinii ۱۳

EXPERIMENTAL

Yəqin ki çox adlar var ki həmin ərazidə yerləşən cəmiyyətlər dəyişlənir və yazıçıların (gözündən gizli) qalmışlar ki sizing yardimimizla gələcək yaymamızda bu kitabı yüksəkli və dəyərli yayaciyiq.Ümid edirik ki bu məcmuə mütəxəssislərin və marqlanan cəmiyyətinin ehtiyac amallarını bir körpü olaraq yerinə gətirib və eyni halda folkloru qurumaq və dirçəldilməsi niyyətinə çatmış olsun.

Sayin oxuculardan istəyimiz və diləyimiz bu dur ki nəzərlərini və artirim sözlərini aşağıdakı EMail`ə göndərsinlər.

Soleiman Jamshidi s.jamshidy@gmail.com

Adel Ramezani adelramezani35@yahoo.com

EXPERIMENTAL

Müqəddimə İran ölkəsi 1,648,195 km² sahəsində, dağlıq, meşəlik, quraqlıq, və düzləri olduqca çeşidli klimaları özündə yerləşdirmişdir.

Həmin klimalar, bitkilərin çeşidlərində öz təsirini göstərmişdir. Fərqli iqlimlər də yaşayan fərqli cəmiyyətlərdə yaranıb və öz sahələrində təbii resurslarından bəhrələnmiş olublar.

Ən qədim dövrlərdən bəri, müxtəlif bitkilər, təbii və yaxud becərilmiş vəziyyətdə cəmiyyətin tərəfindən adlanmışdır. Beləliklə həmin bitkilərin istifadə və adlanması, insanların mədəniyyət və həyat tərzini və folkloru ilə sıx bağlıdır. Intellektual və dəqiq əli küslubda(??) seçilmiş həmin adlar hətta ən yaxın və oxşar bitkilərdə, bu cəmiyyətlərin botanika elminə sahib olmaqdan xəbər verir.

İran ölkəsinin şimal qərbi (bati quzey) dağlıq və meşəlikdir və çoxlu çaylar axır ki bitkilərin müxtəlif (çeşidli) olmasına görkəmli zəmin (yer) yaradır.

İranda Azərbaycan adlanan ərazidə (bölkədə - yerlərdə) bitkilərin çeşidli olması və fərqli ellər olduğuna görə müəyyən bitkiyə çoxlu adlar seçilib və belə desək ki adların sayı dünya canlı dilləri hesabında bərabər gəlir, uzağa getməmişik.

Bir bitkidə fərqli adlar hətta iki yaxın kənd arasında olması gözə gəlir və bir müəyyən elmi qaynaq yaranmasına səbəb olub.

Bu kitabda olan adlar 13 il ərzində hazırlanmışdır. Fars dilində və elmisəviyyədə adlar nəzərdə tutulmuşdur. ~~Ona görə ki çoxlu nümunələri (örnekleri) Miyana ərazisində (Miyananın mahalında – miyananın yerlərində) araşdırılıb həmin adlar bu ərazinin danışığı şivəsində yazılmışdır baxmayaraq ki çoxlu ləhcə və şivələr Azərbaycan türkcəsində var. Bəzi adlar İranın batı - Doğu Azərbaycanı, Ərdəbil, Zəncan, Qazvin, Həmədan, Azərbaycan Respublikası və Türkiyə doğu yerlərində işlənmişdir.~~

Tədqiqatçılar (bu kitabın Araşdırıcıları bu) kitabı, birinci addım bu mövzu ətrafında görüb və ən mükəmməl iş bilməyib və daha güclü araşdırmalara qapı açmaq arzulayırlar.

As the majority of the samples have been collected from around Miyaneh Township, the basis for naming the species in the book has been the Turkish and the accent used in Miyaneh region, though there exist a variety of accents in Azerbaijan. However, a number of names are from other parts of east and west Azerbaijan, Ardabil, Zanjan, Hamadan provinces of Iran and in few cases from Republic of Azerbaijan and eastern parts of Turkey hoping to be added in the next editions.

In view of the scientists, the present book is an initial step in this difficult path and therefore we can't claim that it is a comprehensive work. Definitely there remain many names used by the people in towns and communities of north eastern parts of Iran which have been hidden from the authors' views.

We hope the information compiled in the present edition can meet the needs of the specialists as well as the people and bridge the gap for those involved with plant species and help the enrichment of the botanical indigenous knowledge.

All concerned individuals who may have any comments or views relating to different sections of the book are requested to contact the authors via:

Soleiman Jamshidi: s.jamshidy@gmail.com and Adel Ramezani: adelremezani35@yahoo.com.

Jamshidi, Ramezani

10 September, 2016

EXPERIMENTAL

Introduction Iran with 1.6 million square kilometers is a relatively high plateau with mountains, deserts and surrounding plains as its evident landform features. The land of Iran encompasses a variety of climatic conditions which in turn have helped the formation of rich plant diversity.

Taking advantage of the climatic variations, human settlements, during ages, have developed at different zones where the inhabitants have adjusted themselves with climates utilizing natural resources.

Whether natural or cultivated, and based on the way of using diverse plants, the local people in different regions of the country have selected a variety of names for the plants since old times. Thus, usages and the present local names have its origin in the people's culture and their livelihood and is actually rooted in the folklore of a specific region.

Selection of the names for the plants has been performed wisely and carefully by the local people and in cases the selected names for similar species has made it difficult for ordinary people to distinguish the differences and therefore requires botanical knowledge.

North-western regions of Iran, too, comprised with numerous mountains, rivers and forests enjoy rich plant diversity. Plant diversity in Azerbaijan and presence of a variety of sub-cultures have created different names and expressions in different geographical regions. No exaggeration to admit that the number of the local names adopted is as many as the number of the languages in the world. The plant nomenclature even between two neighboring villages is sometimes quite wide and it necessitates a classified and credible reference with useful and practical information.

The introduced names in this book have been compiled in a 13-year period and the comparison between the local names and Farsi and scientific names has constantly been in consideration, a number of which have already been introduced in previous books or papers.

Azərbaycanian Plants Local Names

(with Persian, English and Scientific Names)

Authors: Solieman Jamshidi, Adel Ramezani

English introduction translation: Abdollah Ashtari Nakha'ei

Azari introduction translation: Mohammad Reza Mokhtari, Mohammad Sadeg Naeibi (ed.)

Farsi introduction editor: Behnaz Sha'bani

Art designer: Soleiman Jamshidi

EXPERIMENTAL